22 Νοεμβρίου 2025

Άγιοι Φιλήμων ο Απόστολος, Άρχιππος, Ονήσιμος και Απφία

Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο / Πολυμέσα - Multimedia / Συναξαριακές Μορφές

Άγιοι Φιλήμων ο Απόστολος, Άρχιππος, Ονήσιμος και Απφί

Εορτάζει στις 22 Νοεμβρίου εκάστου έτους.

Χριστού καλούντος, ώφθητε δρόμῳ ξένῳ,

Χριστού μαθηταί, δραμόντες προς την κλήσιν.
Εικάδι δευτεριη, Φιλήμονα ένθεν άειραν.

Εις τον Φιλήμονα.
Χώραν φιλούντα τον Φιλήμονα χλόης,
Χλωροίς λύγοις (ήτοι λυγαρίαις) τύπτουσιν οι μιαιφόνοι.

Εις τον Άρχιππον.
Ποθών τον ακρόγωνον Άρχιππος λίθον.
Κατηλοήθη τω πόθω τούτου λίθοις.

Εις τον Ονήσιμον.
Ήπλωσεν Ονήσιμος εις θλάσιν σκέλη,
Παύλου σκελών δραμόντα γενναίους δρόμους.

Εις την Απφίαν.
Ἠπλωμένην παίουσιν εις γην Απφίαν,
Εις οὐρανοὺς ἔχουσαν ὄμμα καρδίας.

Εικάδι δευτερίῃ, Φιλήμονα ένθεν άειραν.

Βιογραφία

Οι Άγιοι Φιλήμων, Άρχιππος, Ονήσιμος και Απφία ήταν μαθητές του Αποστόλου Παύλου (περί το 54 μ.Χ.) και τους αναφέρει ο Απόστολος Παύλος στην προς Φιλήμονα επιστολή του.

Ο Φιλήμων και η σύζυγος του Απφία ήταν χριστιανοί στην πόλη των Κολοσσών, με ανεπτυγμένο αίσθημα φιλανθρωπίας. Χρησιμοποιούσαν δε τα πλούτη τους με προθυμία για την ανακούφιση φτωχών, ασθενών και για την ανάπτυξη του έργου του Χριστού. Στο χριστιανισμό προσήλθαν δια του Αποστόλου Παύλου, όταν αυτός είχε έλθει στην πόλη τους. Μάλιστα, για τις αγαθοεργίες του Φιλήμονα γράφει συγκεκριμένα: «Χάριν ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τὴν ἀγάπη σου ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ» (Προς Φιλήμονα, 7). Δηλαδή, έχουμε πολλή χαρά και παρηγοριά για την αγάπη σου, διότι οι καρδιές των αδελφών χριστιανών έχουν βρει ανάπαυση με τις ευεργεσίες και αγαθοεργίες σου, αδελφέ.

Για τον Άρχιππο λέγεται ότι ήταν συγγενής, ίσως και γιος του Φιλήμονα και της Απφίας. Ο Παύλος, επειδή ο Άρχιππος είχε μεγάλη αφοσίωση στη διάδοση του Ευαγγελίου, στην προς Φιλήμονα επιστολή του τον ονομάζει στρατιώτη.

Ο Ονήσιμος ήταν υπηρέτης του Φιλήμονα, από τον όποιο απέδρασε και πήγε στη Ρώμη. Εκεί έπεσε στα δίχτυα του Αποστόλου Παύλου, που τον έστειλε πίσω στο Φιλήμονα, χριστιανό πλέον. Και παρακαλεί τον Φιλήμονα να δεχθεί τον Ονήσιμο, όχι σαν υπηρέτη, αλλά σαν αδελφό.

Κατά την παράδοση, όλοι μαρτύρησαν για τη διάδοση του Ευαγγελίου.

Να σημειώσουμε τέλος, ότι ο Απόστολος Ονήσιμος εορτάζεται χωριστά στις 15 Φεβρουαρίου και ο Απόστολος Άρχιππος εορτάζεται χωριστά στις 19 Φεβρουαρίου. Σήμερα, εορτάζεται κυρίως ο Άγιος Απόστολος Φιλήμων και η Απφία.

Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)
Ἦχος δ’. Ταχύ προκατάλαβε.
Τετρὰς ἡ θεοσύλλεκτος τῶν ἀποστόλων Χριστοῦ Φιλήμων καὶ Ἄρχιππος καὶ σὺν Ἀπφίᾳ ὁμοῦ, ὁ θεῖος Ὀνήσιμος· λάμψαντες τοῖς ἐν σκότει ἀληθείας τὴν γνῶσιν, ἤθλησαν ὁμοφρόνως καὶ τὴν πλάνην καθεῖλον· καὶ νῦν ἐξευμενίζονται πᾶσι τὸν Κύριον.

Ἕτερον Ἀπολυτίκιον
Ἦχος γ’.
Ἀπόστολοι Ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Κάθισμα
Ἦχος πλ. δ’. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.
Τῷ ἀρότρῳ τοῦ λόγου καλλιεργῶν, χερσωθείσας καρδίας, Ἱερουργέ, τὴν θείαν ἐπίγνωσιν, γεωργεῖν παρεσκεύασας, καὶ καθελὼν τεμένη, εἰδώλων ἀνήγειρας, Ἐκκλησίας μάκαρ, εἰς δόξαν τοῦ Κτίστου σου· ὅθεν συνελθόντες τὴν ἁγίαν σου μνήμην, Φιλῆμον δοξάζομεν, ἱερῶς φωτιζόμενοι, καὶ συμφώνως βοῶμέν σοι. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Φιλήμων ο Απόστολος

Ἅγιος Ἀρχιππος

Άγιος Ονήσιμος

Πηγή: saint.gr